

Barnholkenin varhaiskasvatussyksikön puolesta

Sundom daghemin varhaiskasvatussyksikkö Barnholkenin lakkauttamisasia on nostettu liian pian uudelleenkäsitteilyyn Kasvatus- ja opetuslautakunnassa, sillä helmikuussa keskusteltuja kehityskohteita Holkenin hyväksi ei olla saatu riittävästi eteenpäin. Markkinointia Holkenin hyväksi on tehty ja sen avulla on saatu aktivoitua perheitä siten, että esim. siirtohakemuksia muista päiväkodeista on tullut Holkeniin. Mutta päiväkodin markkinointi ei yksin riitä keinoksi lisätä lapsimäärää, vaan tarvitsemme aktiivista yhteistyötä, jolla mahdollistamme niitä muutoksia, joista helmikuussa keskusteltiin. Lisäksi kevään aikana julkistettu tieto Sundom daghemin osallistumisesta kaksivuotiseen esikoulukokeiluun hankaloittaa Holkenin tilannetta entisestään, sillä sieltä siirtyy syksyllä esikouluun myös 5-vuotiaat lapset.

Yksi tärkeimmistä keinoista on, että Holkenin ikärajaa lasketaan, jolloin perheillä on mahdollisuus hakea päivähoitopaikkaa myös alle 3-vuotiaalle lapselle. Tämän eteenpäin viemiseksi tarvitsemme yhteistyötä kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa! Nyt siis tarvitaan muutoksia, joilla voimme kehittää palveluita vastaamaan kysyntää - samalla katsoen pitkälle tulevaisuuteen.

1. Barnholkenin kehittäminen

Tällä hetkellä Barnholkeniin on mahdollista hakea paikkaa vain 3-4-vuotiaille lapsille, sillä 5-vuotiaat osallistuvat kaksivuotiseen esikoulukokeiluun siirtyen esikouluun Sundom Lärcenterille. Suurin osa lapsista aloittaa päiväkodissa jo alle 3-vuotiaana, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että Holken ei ole vaihtoehto näille lapsille. Useimmat vanhemmista eivät ymmärrettävistä syistä enää halua siirtää jo muualla päiväkodin aloittanutta lasta toiseen päiväkotiin. Holkenin ikäraja täytyy laskea, että sinne voidaan ottaa lapsia jo 1-vuotiaasta alkaen. Tätä ajatusta tukee myös se, että kaksivuotinen esikoulukokeilu koskee myös Holkenia, jolloin tulevana syksynä myös 5-vuotiaat lapset siirtyvät sieltä esikouluun. Perheiltä on tullut paljon kyselyjä liittyen juuri ikärajan alentamiseen – se nähdään yhtenä tärkeimmistä asioista, millä Holkeniin saadaan lisää lapsia. Samalla vastaamme myös siihen tarpeeseen, että sisarusryhmille on kysyntää: vanhemmat arvostavat sitä, että perheen lapsilla on mahdollisuus olla samassa varhaiskasvatussyksikössä.

Jotta Holkeniin voidaan ottaa alle 3-vuotiaita lapsia, täytyy mahdollistaa vaipanvaihtopaikka ja siihen liittyvät hygieniatoiminnot. Vaasan talotoimen kiinteistöpäälliköt ovat käyneet vuosittaisella vierailulla Holkenissa ja todenneet, että tällaiset muutokset on mahdollista rakentaa. Ala- ja yläkerran välinen portaikko on jo valmiiksi suljettu portilla, joten se ei vaadi toimenpiteitä. Muutenkin lasten perustoiminnot painottuvat yhteen kerrokseen. Päivälepoon Holkenissa on mahdollisuus jo tällä hetkellä, ja sitä käyttää vain yksi lapsi. Näin ollen päivälepohuoneessa on tilaa, kun tarve sille kasvaa pienempien alle 3-vuotiaiden osalta.

2. Vapaiden päiväkotipaikkojen vaihtelu

Vapaiden päivähoitopaikkojen määrä vaihtelee toimintavuoden aikana ja usein syksyisin tilanne on vapaiden paikkojen suhteen hyvä. Kuitenkin esim. viime vuonna jo vuoden vaihteessa (2020-2021) Sundomin varhaiskasvatuspaikat olivat pääosin täynnä ja joihinkin yksiköihin oli jopa jonoa. Jos paikat ovat täynnä jo vuoden vaihteessa, siitä on pitkä matka syksyyn odotella vapautuvia paikkoja! Jos vanhemmilla ei ole joustovaraa töihin paluussa, pakotetaan perheet valitsemaan varhaiskasvatuspaikka Sundomin ulkopuolelta, mikä ei varmasti ole suurimmalle osalle ideaalitalanne. Ideaalitalanne on se, että lapset saavat olla päiväkodissa lähellä kotia, jolloin oman alueen lapset tulevat tutuiksi jo pienestä pitäen.

Pelkästään Holkenissa, päivähoidon aloitti keuhkatalven aikana yhteensä neljä (4) lasta. Muut varhaiskasvatuspaikat Sundomissa olivat täynnä. Ne 1-2-vuotiaat lapset, jotka olivat päiväkotipaikkaa

vailla, ei voitu ikärajan vuoksi tarjota paikkaa Holkenista. Joten ikärajaan pitäisi ehdottomasti saada muutos!

Tilanne päiväkotipaikkojen suhteen vuodenvaihteessa 2021

- Sundomissa on yhteensä n. 184 päiväkotipaikkaa
 - o Vindängen n. 100
 - o Sundom daghem 84
- Vapaita paikkoja
 - o 1-3 vuotiaille 0 paikkaa
 - o 3-5 vuotiaille 7 paikkaa
 - o yli 5 vuotiaille 15 paikkaa.
- Jonossa 3—4 lasta eli käytännössä vapaita paikkoja 0-5 vuotiaille ei Sundomissa ole

Mikäli Holken suljetaan, Sundomin päiväkoteihin jää syksystä 2021 alkaen muutamia vapaita paikkoja. Nämä tiedot on saatu päiväkodinjohtajalta 20.5.2021. Tämä johtaa todennäköisesti jo vuoden vaihteen tienoilla siihen, että Sundomissa ei ole vapaita varhaiskasvatuspaikkoja ja tilanne kestää jälleen syksyyn saakka.

3. Holkenin sijainti

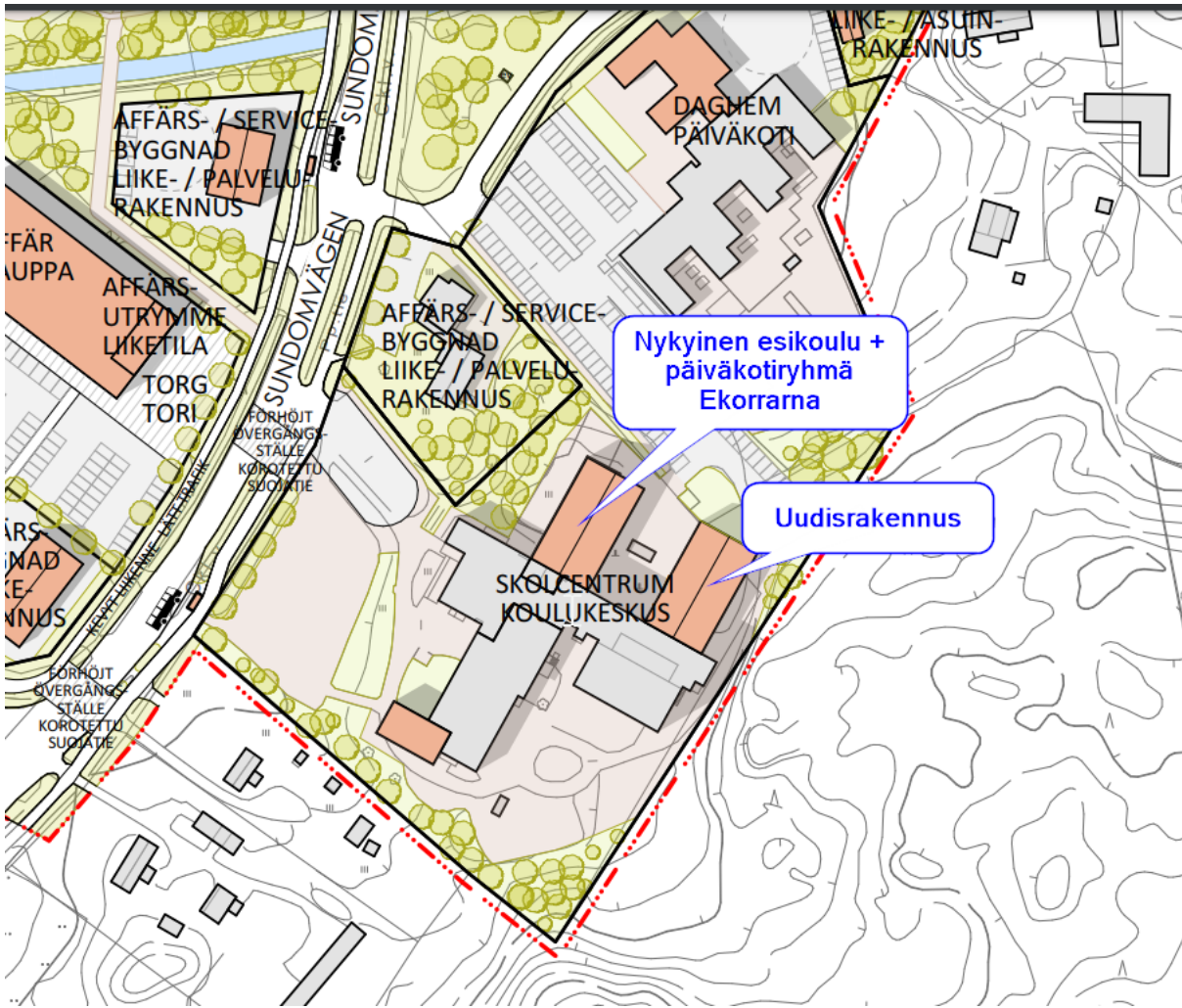
Holkenin sijainnista on myös käyty keskustelua ja on epäilty, että se on syynä miksi vanhemmat eivät hae päiväkotipaikkaa Holkenista. Useimmat perheet kuljettavat lapsensa joka tapauksessa autolla päiväkotiin ja Holkeniin poikkeaminen ei lisää merkittävästi ajoaikaa: alle kolmen kilometrin matkaan kuluu n. neljä (4) minuuttia. Vaikka Holken on sivussa Sundomin keskustasta, vanhemmat arvostavat enemmän sitä, että lapset saavat olla Sundomissa päiväkodissa. Vanhempien ollessa yhä enemmän etätöissä, on entistä tärkeämpää, ettei lapsia tarvitse kuljettaa päivähoidon keskusta, sillä sinne matkaa on jo huomattavasti enemmän.

Holken sijaitsee Kronvikissa, johon on tehty suunnitelma ja aikataulu pyörätien rakentamisesta. Pyörätien rakentaminen on tarkoitus aloittaa aikataulun mukaan vuoden 2021 lopussa. Tämä on suuri parannus Kronvikin kulkuyhteyksiin.

4. Tilajärjestelyt Sundom Lärcenterillä

Huolenaiheena vanhemmilla on myös ollut, miten kaksivuotinen esikoulukokeilu sujuu tilajärjestelyjen osalta Lärcenterillä. Esikoulun sisätilat ovat rajalliset, samoin piha-alue. Kaikkineen 1- ja 2-vuotiseen esikouluun osallistuvia lapsia on yli 40. Samalla piha-alueella leikkii esikoululaisten lisäksi myös päiväkotikäiset lapset Ekorrarna-ryhmästä. Sundom Lärcenteriin on suunnitteilla lisärakentamista, sen valmistumisajankohdaksi on arvioitu vuosi 2023. Uudisrakentamisella vastataan koulun tarpeisiin uusista luokkatiloista, päiväkodille lisätiloja ei ole tulossa. Uudisrakentamisesta aiheutuvat järjestelyt johtavat siihen, että osa nykyisistä piha-alueista joudutaan väliaikaisesti sulkea lasten käytöstä, jolloin piha-alueet pienenevät entisestään (rakentamisajan turvavälit). Uusi rakennus valmistuessaan pienentää myös esikoulu- ja päiväkotilasten käytettävissä olevaa ulkoilutilaa. Lapsille täytyy tarjota riittävät tilat sekä sisällä että ulkona.

Supistamalla päiväkotitoimintaa Sundomissa, saadaan helposti aikaan tilanne, että kaikki varhaiskasvatuspaikat ovat täynnä jo toimintavuoden alkaessa ja esikoulu- ja päiväkotitoimintaan varatut tilat ovat aivan liian ahtaita suunnitellulle lapsimäärälle.

Kuva 1. Havainnekuva koulukeskuksen lisärakentamisesta. Uudisrakennus toteutuessaan vie suuren osan nykyisistä piha-alueista ja sisältää pelkästään koulun käyttöön tulevia luokkatiloja. Rakennusten väliin jäävä piha-alue on huomattavan pieni niin suurelle lapsimäärälle kuin mikä esikoulu- ja päiväkotilapsista muodostuu.

<https://www.vaasa.fi/uploads/2020/11/28541efa-ak1050-sundomin-keskusta-havainnekuva-versio-1-ja-versio-2.pdf>

Käytännön kokemus esikoulu-uudistuksen paikallisista vaikutuksista puuttuu tällä hetkellä kokonaan, joten Holkenin mahdollinen sulkeminen on myös ajoitukseltaan mahdollisimman huono. Holkenin kehittäminen on ratkaisu, jolla mahdollistetaan joustavuus päiväkotipaikkojen suhteen myös tilajärjestelyiden osalta.

Barnholkenin piha-alueet

Holken sijaitsee Kronvikissa meren rannalla, mikä on jo itsessään erityislaatuista. Lasten käytössä olevat piha-alueet ovat ainutlaatuiset myös siitä syystä, että piha-alueilla on monipuolisesti erilaisia alueita: nurmikkoja, hiekka-alueita, leikkimökki, useita keinuja, kiipeilytelineitä, jopa pieni jalkapallokenttä sekä metsä, joka mahdollistaa lapsille monipuolisen liikunnan lisäksi erityisen ympäristön. Vanhat puut mahdollistavat aurinkoisella säällä myös varjossa oleskelun, joka valitettavasti puuttuu monilta päiväkodeilta. Holkenin pihaa on vaikea kuvailla sanoin niin että se pääsisi oikeuksiinsa - se täytyy nähdä ja kokea paikan päällä.

Tässä joitain kuvia Holkenista:

Yhteenveto

Sundom on kasvava alue, jonne muuttaa paljon lapsiperheitä ja lapsien määrä kasvaa entisestään. Sundomilaiset perheet haluavat käyttää Sundomissa olevia päivähoitopalveluja ja niitä täytyy kehittää tarpeen mukaan. Wärtsilän tulo Vaskiluotoon luo entisestään perheiden muuttoa Sundomiin ja nämä perheet haluavat lastenhoitopaikat Sundomista. On myös Vaasan kaupungille taloudellisesti parempi vaihtoehto kehittää jo olemassa olevia paikallisia palveluja kysynnän mukaan kuin perustaa täysin uusia

päiväkoteja keskustaan. Asioita täytyy katsoa pidemmällä tähtäimellä ja kokonaistilanne huomioiden – nyt ei kannata tehdä hätäistä päätöstä sulkemisesta vaan antaa mahdollisuus kehittää olemassa olevaa.

Ajankohta Holkenin sulkemiselle olisi erityisen huono juuri nyt, koska kaikkia suunnitelmia Holkenin kehittämiseksi ei ole vielä saatu riittävästi eteenpäin. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluihin viime vuosina tehdyt muutokset ovat tuoneet eteen ennalta-arvaamattomia hankaluuksia palvelun tarjoamisen suhteen koko Vaasassa - puhumattakaan kaksivuotisesta esikoulukokeilusta, joka on vasta tulossa ja sen vaikutukset ovat tässä vaiheessa vain arvailtavissa. Sundom tarvitsee Holkenin tarjotakseen perheille riittävät varhaiskasvatuspalvelut!

Taina Råtts, Sundom